

Súd: Okresný súd Nitra
Spisová značka: 31Cbi/3/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4122205152
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 06. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Filip Grznárik
ECLI: ECLI:SK:OSNR:2023:4122205152.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nitra, sudcom Mgr. Filipom Grznárikom, v spore žalobcu: SISÁK & PARTNERS, konkurzy a reštrukturalizácie k.s., sídlo Dunajská 3, 040 01 Košice - mestská časť Juh, IČO: 51 122 138, správca úpadcu: 64 & One s.r.o. v konkurze, sídlo Nám. sv. Imricha 923/21, 943 01 Štúrovo, IČO: 47 248 211, žalobca zastúpený advokátskou kanceláriou: iTRUST Legal, s. r. o., sídlo Trnavská cesta 50A, 821 02 Bratislava - mestská časť Ružinov, IČO: 36 808 181, proti žalovanému: Retro Jeans Czechia s.r.o., sídlo Příční 118/10, Zábřdovice, 602 00 Brno, Česká republika, zapísaný v českom obchodnom registri pod IČ: 015 25 018, zastúpený usadeným euroadvokátom: Mgr. Robert Scigiel, sídlo Hviezdoslavovo námestie 14, 811 02 Bratislava - mestská časť Staré Mesto, IČO: 42 268 834, o určenie neúčinnosti právneho úkonu, takto

rozhodol:

I. Súd určuje, že v konkurze vyhlásenom na majetok úpadcu 64 & One s.r.o. v konkurze, sídlo Nám. sv. Imricha 923/21, 943 01 Štúrovo, IČO: 47 248 211, vedenom na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 28K/5/2021, je voči veriteľom Dohoda o vzájomnom zápočte pohľadávok a záväzkov č. 20ZP0005, uzavretá dňa 30.11.2020 medzi úpadcom a žalovaným - spoločnosťou Retro Jeans Czechia s.r.o., sídlo Příční 118/10, Zábřdovice, 602 00 Brno, Česká republika, zapísanou v českom obchodnom registri pod IČ: 015 25 018, neúčinným právnym úkonom.

II. Žalovaný je povinný v konkurze vedenom na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 28K/5/2021 do všeobecnej podstaty úpadcu 64 & One s.r.o. v konkurze, sídlo Nám. sv. Imricha 923/21, 943 01 Štúrovo, IČO: 47 248 211, povinný zaplatiť sumu 141.065,62 eura s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 141.065,62 eura od 13.07.2022 do zaplatenia, a to do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

III. Súd priznáva žalobcovi voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

I. Predmet sporu

1. Žalobca sa ako správca úpadcu - na ktorého majetok je vedený na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 28K/5/2021 konkurz - žalobou voči žalovanému domáhal určenia právnej neúčinnosti právneho úkonu - Dohody o vzájomnom zápočte pohľadávok a záväzkov č. 20ZP0005, uzavretej medzi úpadcom a žalovaným dňa 30.11.2021, voči veriteľom v konkurze. V nadväznosti na to sa žalobca domáhal uloženia povinnosti žalovanému zaplatiť do všeobecnej podstaty úpadcu sumu vo výške 141.065,62 eura a ďalej zaplatiť žalobcovi úrok z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 141.065,62 eura odo dňa nasledujúceho po doručení žaloby žalovanému (ako to žalobca jednoznačne špecifikoval v záverečnej reči).

2. Žalobca skutkovo vymedzil a právne vyargumentoval svoj žalobný nárok nasledovne:

2.1. Na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 28K/5/2021 sa dňa XX.XX.XXXX začalo konkurzné konanie na majetok úpadcu a dňa 14.08.2021 bol vyhlásený konkurz a ustanovený žalobca ako správca úpadcu.

2.2. Žalovaný je obchodnou spoločnosťou, ktorá je jediným spoločníkom úpadcu, a to od 29.10.2013. Žalovaný teda bol a aj je spriaznenou osobou úpadcu (§ 9 ods. 1 ZKR), a preto sa úpadok úpadcu na účely odporovateľnosti právneho úkonu prezumuje (§ 59 ods. 3 ZKR).

2.3. V konkurze na majetok úpadcu si pohľadávku prihlásilo 9 veriteľov, pričom celková hodnota prihlásených pohľadávok predstavuje 166.982,97 eura. Medzi veriteľov s prihlásenými pohľadávkami patria napr. spoločnosť Aupark, a.s. a Dôvera zdravotná poisťovňa, a.s. Výška záväzkov úpadcu k 31.12.2020 bola 2.478.137,- eur.

2.4. Dňa 30.11.2020 úpadca so žalovaným uzatvorili Dohodu o vzájomnom zápočte pohľadávok a záväzkov č. 20ZP0005, ktorou si ako zmluvné strany tejto dohody dohodli zápočet vzájomných pohľadávok úpadcu a žalovaného v celkovej výške 141.065,62 eura. Dojednaním tohto právneho úkonu došlo k zmenšeniu majetku úpadcu, t. j. k zániku jeho pohľadávok voči žalovanému vo výške 141.065,62 eura, ktoré by po ich vymožení mohli slúžiť k uspokojeniu pohľadávok veriteľov úpadcu. Navyiac, pohľadávka žalovaného by sa v prípade jej riadneho uplatnenia v konkurze úpadcu uspokojovala až v poradí podriadených pohľadávok, teda k jej uspokojeniu by došlo až po uspokojení všetkých ostatných prihlásených pohľadávok. Odporovateľný právny úkon bol urobený v čase, keď mal úpadca aspoň jedného veriteľa, je platný a účinný a je odporovateľný, a to tak ako ukracujúci ako aj zvýhodňujúci právny úkon. Dojednaním tohto právneho úkonu sa úpadca zbavil celého svojho majetku (pohľadávok), ktorý by v prípade speňaženia mohol slúžiť na uspokojenie jeho veriteľov. Tým došlo k zmareniu uspokojenia veriteľov úpadcu. Ak by k vykonaniu odporovateľného právneho úkonu nedošlo, suma získaná vymožením (speňažením) pohľadávok úpadcu mohla byť použitá na pomerné uspokojenie prihlásených pohľadávok veriteľov v konkurze na majetok úpadcu.

3. K žalobe sa vyjadril žalovaný, ktorý má za to, že žaloba je nedôvodná.

3.1. Žalovaný uviedol, že s úpadcom uzatvoril dňa 30.11.2020 Dohodu o vzájomnom zápočte pohľadávok a záväzkov č. 20ZP005, pričom úpadca v dobe jej uzavretia v úpadku nebol, dohoda bola uzatvorená ako výsledok bežného obchodného jednanja a úpadca zaň obdržal primerané protiplnenie. Žalovaný úmysel úpadcu ukrátiť iných veriteľov úpadcu nemohol ani pri náležitej starostlivosti rozpoznať, keďže v čase uzavretia dohody nebol úpadca v konkurznom konaní a jeho finančná situácia nenasvedčovala tomu, že toto konanie bude zahájené. Daný právny úkon nie je ani zvýhodňujúci ani ukracujúci.

4. K vyjadreniu žalovaného sa vyjadril žalobca v žalobnej replike, v ktorej zotrval na žalobe vrátane v nej obsiahnutom žalobnom návrhu.

4.1. Žalovaný nepredložil žiadny dôkaz, ktorým by preukázal, že úpadca v čase uzavretia dohody ako odporovateľného právneho úkonu nebol v úpadku a/alebo že úpadca v čase jeho uzavretia nemal úmysel ukrátiť svojich veriteľov, o ktorom žalovaný nevedel alebo nemohol vedieť. Žalobca k tomu doplnil, že podľa finančných výkazov úpadcu dostupných na portáli finstat.sk bol úpadca v úpadku vo forme predĺženia už v roku 2019, kedy hodnota jeho vlastného imania predstavovala sumu -2.306.933,- eur a aj v roku 2020, keď hodnota jeho predĺženia predstavovala sumu -2.453.606,- eur. Úpadca tak bol v čase uskutočnenia právneho úkonu v úpadku, o ktorom žalovaný ako spoločník úpadcu musel vedieť. Uzavretím dohody došlo k zániku pohľadávok úpadcu voči žalovanému, ktoré mohli slúžiť k uspokojeniu veriteľov prihlásených pohľadávok. Uzavretím dohody úpadca zvýhodnil svojho veriteľa - spriaznenú osobu na úkon iných svojich veriteľov a zároveň svojich iných veriteľov ukrátil. Bez uzavretia dohody by pohľadávky žalovaného voči úpadcovi boli uspokojované v poradí podriadených pohľadávok.

5. K žalobnej replike sa vyjadril žalovaný v žalobnej duplike.

5.1. Predmetná Dohoda o vzájomnom zápočte pohľadávok a záväzkov č. 20ZP0005 z 30.11.2020 bola uzavretá pred decembrom 2021, teda predtým, než sa prejavil dopad uzavretia prevádzok z dôvodu COVID-19 na finančnú situáciu úpadcu.

5.2. Žalovaný navrhol dokazovanie súkromným znaleckým posudkom alebo odborným vyjadrením, ktorého predmetom bude zodpovedanie otázky, či úpadca v čase uzatvorenia dohody bola alebo nebola v úpadku.

II. Prejednanie veci na pojednávaní

6. Súd podľa § 177 ods. 1 CSP nariadil na prejednanie veci samej pojednávanie.

6.1. Vec prejednal na pojednávaní dňa 05.05.2023, a to v neprítomnosti žalovaného (konajúceho v tomto konaní s povinným zastúpením advokátom podľa § 90 CSP splnomocneným zástupcom - advokátom) na základe uznesenia o konaní pojednávania v jeho neprítomnosti vyhlásenom na pojednávaní. Žalovaný (konajúci zástupcom) sa totiž na pojednávanie nedostavil, hoci bol naň riadne a včas predvolaný (§ 178 ods. 1 a 2 CSP) a v predvolaní bol poučený o následku nedostavenia sa.

6.2. Pojednávanie bolo po prejednaní veci podľa § 219 ods. 2 CSP odročené za účelom verejného vyhlásenia rozsudku na 05.06.2023.

6.2.1. Žalobca (konajúci zástupcom) bol o tom upovedomený uznesením vyhláseným na pojednávaní.

6.2.2. Žalovaný sa pojednávania, na ktorom bolo pojednávanie odročené za účelom verejného vyhlásenia rozsudku, nezúčastnil (bod 6.1. odôvodnenia). Vychádzajúc zo záverov doktríny civilného procesu (Števec, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarčinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2022, § 219), s ktorou sa stotožňuje, keď nezistil legitímny dôvod na iný právny názor, nie je za v prípade prejednanie sporu na pojednávaní, na ktorom bolo pojednávanie podľa § 219 ods. 2 CSP odročené za účelom verejného vyhlásenia rozsudku, povinný na verejné vyhlásenie rozsudku predvolávať a ani upovedomovať, pretože v tomto prípade ide vo svojej podstate o pokračovanie práve skončeného meritórneho pojednávania. Súd napriek tomu žalovanému (konajúcejmu zástupcom) zaslal zápisnicu o pojednávaní z 05.05.2023, v ktorom je obsiahnuté na pojednávaní vyhlásené uznesenie podľa § 219 ods. 2 CSP o odročení pojednávania za účelom verejného vyhlásenia rozsudku, v záujme poskytnutia procesného priestoru na využitie procesných práv, ktoré sporové strany majú aj na verejnom vyhlásení rozsudku podľa § 219 ods. 2 CSP.

7. Žalobca na pojednávaní zotrval na žalobe a navrhol vo veci rozhodnúť rozsudkom pre zmeškanie.

7.1. Súd vo veci nerozhodol na návrh žalobcu rozsudkom pre zmeškanie podľa § 274 CSP, a to z dôvodu nesplnenia podmienky, že sa koná o žalobe na splnenie povinnosti, ktorá je podľa § 137 písm. a) CSP jedným z v tomto ustanovení Civilného sporového poriadku upravených druhov žalôb.

7.2. Žalobca sa totiž žalobou domáha určenia neúčinnosti právneho úkonu podľa § 57 a nasl. ZKR, pričom ide o druh žaloby osobitne upravený v zákone o konkurze a reštrukturalizácii, pričom tento druh žalôb nie je v demonštratívnom výpočte druhov žalôb obsiahnutých v § 137 CSP upravený, a teda nedopadá ani pod žaloby o splnenie povinnosti podľa § 137 písm. a) CSP.

7.3. Pre úplnosť súd uvádza, že síce z hľadiska hmotného práva je určenie právnej neúčinnosti odporovateľného právneho úkonu podľa § 57 a nasl. ZKR nerozlučne spojené s hmotnoprávnym následkom vymedzeným v § 63 ZKR, ukladajúcim povinnosť tam uvedeným subjektom v závislosti od okolností buď poskytnúť do dotknutej podstaty peňažnú náhradu (§ 63 ods. 1 ZKR), peňažné plnenie (§ 63 ods. 2 ZKR) alebo niečo (iné) dať, konať, ničoho sa zdržať alebo niečo strpieť (§ 63 ods. 3 ZKR). Tento následok neúčinného právneho úkonu tvorí súčasť žalobného petitu pri určení neúčinnosti právneho úkonu, pričom znenie žalobného petitu vyplývajúce z hmotného práva tvorí s určením neúčinnosti právneho úkonu jeden celok a nejde o dva samostatné nároky (obdobne aj doktrína - Dolný, J.: Odporovateľnosť právnych úkonov v konkurznom práve. Bratislava: C. H. Beck, 2021 - ďalej aj len „Dolný, J.: Odporovateľnosť právnych úkonov v konkurznom práve“ a súdna prax - nález Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 28. apríla 2020, sp. zn. I. ÚS 111/2020).

7.4. Z tohto dôvodu nemôže byť ani tá časť žalobného návrhu, v ktorej sa žalobca domáha voči žalovanému už splnenia príslušnej hmotnoprávnej povinnosti podľa § 63 ZKR, považovaná za samostatnú žalobu na plnenie podľa § 137 písm. a) CSP, o ktorej by bolo možné rozhodnúť rozsudkom pre zmeškanie. Rozhodnutie o žalobe v tejto časti, v ktorej sa žalobca voči žalovanému domáha splnenia príslušnej hmotnoprávnej povinnosti podľa § 63 ZKR je totiž priamo závislé od rozhodnutia súdu o určení neúčinnosti odporovateľného právneho úkonu (uloženie príslušnej hmotnoprávnej povinnosti podľa § 63 ZKR je právnym následkom neúčinného odporovateľného právneho úkonu), vo vzťahu ku ktorému z dôvodov už uvedených nemôže byť rozhodnuté rozsudkom pre zmeškanie, keďže žaloba v tejto časti nie je žalobou o splnenie povinnosti podľa § 137 písm. a) CSP.

8. Súd vo veci vykonal dokazovanie listinami predloženými sporovými stranami v priebehu konania a nevykonal dokazovanie navrhované žalovaný, a to dokazovanie súkromným znaleckým posudkom alebo odborným vyjadrením, ktoré by žalovaný predložil za účelom zodpovedania otázky, či úpadca bol v čase uzavretia odporovaného právneho úkonu v úpadku, a to z dôvodu uvedeného v nasledovnej časti rozsudku. Súd na pojednávaní oboznámil, že podľa § 186 ods. 1 CSP bude pri ustaľovaní skutkového stavu vychádzať aj zo skutočností známych z jeho činnosti, a to na Okresnom súde Nitra vedeného konkurzného konania na majetok úpadcu pod sp. zn. 28K/5/2021, osobitne zoznamu pohľadávok, ktorý je okrem toho, že tvorí súčasť uvedeného súdneho spisu, aj obsiahnutý vo verejnom registri - registri úpadcov podľa § 10a ZKR.

9. Rozhodné skutkové okolnosti (v nadväznosti na uvedenie vykonaného dokazovania na pojednávaní a jeho vyhodnotenie) sú obsiahnuté v nasledovnej časti odôvodnenia.

III. Rozhodné skutkové okolnosti a právne posúdenie veci

10. Predmetom konania je žaloba o určenie neúčinnosti odporovateľného právneho úkonu, vymedzeného spolu s dôvodmi neúčinnosti v žalobe (bod 1. a 2. odôvodnenia), voči veriteľom úpadcu v konkurze a s tým spojené uloženie povinnosti žalovanému poskytnúť do dotknutej podstaty peňažné plnenie. Ide o osobitnú žalobu konkurzného práva upravenú v § 59 a nasl. zákona o konkurze a reštrukturalizácii.

11. Súd na základe nesporných skutkových tvrdení, o ktorých pravdivosti nenadobudol ani na základe vykonaného dokazovania pochybnosti (§ 186 ods. 2 CSP), a vykonaného dokazovania ustálil nasledovný skutkový stav:

12. Dňa 08.06.2021 bolo na návrh úpadcu začaté na jeho majetok konkurzné konanie na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 28K/5/2021. V tomto konaní bol následne na majetok úpadcu dňa 14.08.2021 vyhlásený konkurz (nesporné skutkové tvrdenie, skutočnosti známe z činnosti súdu - z veci vedenej pod sp. zn. 28K/5/2021, listinné dôkazy - výpisy z Obchodného vestníka na č. I. 9 - 10).

13. Jediným spoločníkom úpadcu je od 29.10.2013 až do súčasnosti žalovaný, ktorý je českou obchodnou spoločnosťou (ktorá mala do 07.05.2018 obchodné meno Portofino Trading s.r.o.). Základné imanie úpadcu je 5.000,- eur, ktoré je v celom rozsahu splatené vkladom jediného spoločníka - žalovaného (nesporné skutkové tvrdenia, listinné dôkazy - úplný výpis úpadcu z obchodného registra na č. I. 11 v spojení s výpisom žalovaného z českého obchodného registra na č. I. 12 - 13). Úpadca označil žalovaného ako spriaznenú osobu v zozname spriaznených osôb, ktorý tvoril prílohu jeho návrhu na vyhlásenie konkurzu na jeho majetok (listinný dôkaz - zoznam spriaznených osôb na č. I. 14).

14. Úpadca so žalovaným uzatvorili dňa 30.11.2020 Dohodu o vzájomnom zápočte pohľadávok a záväzkov č. 20ZP0005, predmetom ktorej bolo započítanie pohľadávok úpadcu voči žalovanému výške 141.065,62 eura so záväzkom úpadcu voči žalovanému v uvedenom rozsahu (nesporné skutkové tvrdenia, listinné dôkazy - č. I. 29).

15. Ku dňu uzavretia Dohody o vzájomnom zápočte pohľadávok a záväzkov, t. j. k 30.11.2020 bol úpadca v omeškaní so splnením tých svojich peňažných záväzkov voči veriteľovi AUPARK a. s., ktoré si súhrnnou prihláškou nezabezpečených pohľadávok z 23.09.2021 následne prihlásil do konkurzu na

majetok úpadcu, v celkovej výške istiny 59.060,69 eura (prihlásené pohľadávky uvedené v prihláške pod por. č. 1. - 6., 10. - 17., keďže ostatné prihlásené pohľadávky pod por. č. 7 - 9 neboli ku dňu uzavretia dohody dňa 30.11.2020 ešte splatné). Ku dňu uzavretia dohody (30.11.2020) bol z týchto peňažných záväzkov úpadca v omeškaní dlhšom ako 90 dní so splnením záväzkov - ktorým zodpovedajúce pohľadávky si v danej výške veriteľ prihlásil do konkurzu - na (1.) zaplataenie istiny vo výške 10.008,16 eura, splatného 02.07.2020, (2.) zaplataenie istiny vo výške 805,90 eura, splatného 30.07.2020, (3.) zaplataenie istiny vo výške 917,70 eura, splatného 31.08.2020, (4.) zaplataenie istiny vo výške 857,52 eura, splatného 30.03.2020, (5.) zaplataenie istiny vo výške 540,46 eura, splatného 30.04.2020, (6.) zaplataenie istiny vo výške 985,56 eura, splatného 03.08.2020, (7.) zaplataenie istiny vo výške 373,18 eura, splatného 01.06.2020, (8.) zaplataenie istiny vo výške 453,84 eura, splatného 30.06.2020, (9.) zaplataenie istiny vo výške 11.900,35 eura, splatného 13.07.2020, (10.) zaplataenie istiny vo výške 658,44 eura, splatného 31.07.2020 (prihlásené pohľadávky uvedené v prihláške pod por. č. 1. - 3., 11. - 17). Celkovo tak bol úpadca ku dňu uzavretia Dohody o vzájomnom zápočte pohľadávok a záväzkov v omeškaní dlhšom ako 90 dní (t. j. v omeškaní so záväzkami splatnými najneskôr 31.08.2021) so splnením 10 peňažných záväzkov voči veriteľovi AUPARK a. s., ktoré si prihlásil tento veriteľ do konkurzu na majetok úpadcu, v celkovej výške prihlásenej istiny 27.501,11 eura. Všetky prihlásené pohľadávky tohto veriteľa boli v celom rozsahu zistené (listinné dôkazy - súhrnná prihláška nezabezpečených pohľadávok na č. l. 15 - 23, zoznam prihlásených veriteľov úpadcu na č. l. 25, skutočnosti známe z činnosti súdu - zoznamu pohľadávok veci vedenej pod sp. zn. 28K/5/2021, ktorý je obsiahnutý vo verejnom registri - registri úpadcov podľa § 10a ZKR).

16. Ku dňu uzavretia Dohody o vzájomnom zápočte pohľadávok a záväzkov, t. j. k 30.11.2020 bol úpadca v omeškaní aj so splnením tých svojich peňažných záväzkov voči veriteľovi DÔVERA zdravotná poisťovňa, a. s., ktoré si súhrnnou prihláškou nezabezpečených pohľadávok zo 16.08.2021 následne prihlásil do konkurzu na majetok úpadcu. Išlo o omeškanie úpadcu so splnením peňažného záväzku za neuhradené poisťné, pričom prvým obdobím, za ktoré nedošlo k zaplataeniu poisťného bol január 2020. Všetky prihlásené pohľadávky tohto veriteľa boli v celom rozsahu zistené (listinné dôkazy - súhrnná prihláška nezabezpečených pohľadávok na č. l. 24, zoznam prihlásených veriteľov úpadcu na č. l. 25, skutočnosti známe z činnosti súdu - zoznamu pohľadávok veci vedenej pod sp. zn. 28K/5/2021, ktorý je obsiahnutý vo verejnom registri - registri úpadcov podľa § 10a ZKR). V nadväznosti na uvedené čiastkové zistenia súd už na tomto mieste z hľadiska ich právneho posúdenia relevantného v prejednávanej veci dopĺňa, že poisťné za obdobie januára 2020 bolo podľa § 15 až § 17 zákona č. 580/2004 Z. z. o zdravotnom poistení splatné najneskôr posledný kalendárny deň nasledujúceho po mesiaci, za ktorý sa platí poisťné, t. j. najneskôr 28.02.2020. Z toho potom vyplýva skutkové zistenie, že ku dňu uzavretiu Dohody o vzájomnom zápočte pohľadávok a záväzkov (30.11.2020) bol úpadca v omeškaní so splnením svojho peňažného záväzku spočívajúceho v povinnosti zaplataiť zdravotnej poisťovni poisťné za obdobie január 2020 viac ako 90 dní.

17. K 31.12.2020 bola zhotovená účtovná závierka úpadcu, podľa ktorej hodnota jeho majetku bola k 31.12.2019 vo výške 838.546,- eur, k 31.12.2020 vo výške 24.463,- eur a hodnota jeho záväzkov bola k 31.12.2019 vo výške 3.145.479,- eur a k 31.12.2020 vo výške 2.478.137,- eura (nesporné skutkové tvrdenia, listinné dôkazy - účtovná závierka úpadcu za rok 2020 s prílohou na č. l. 74 - 95, 100 - 121).

18. Súd rozhodnutie o žalobe založil primárne na nasledovných hmotnoprávných ustanoveniach právnych predpisov:

18.1. Podľa § 206n ods. 1 zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii (inak aj len „zákon o konkurze a reštrukturalizácii“ alebo „ZKR“), ak odseky 2 až 6 neustanovujú inak, konania vrátane konaní vyvolaných a súvisiacich s konaniami podľa tohto zákona začaté a právoplatne neskončené do 16. júla 2022 sa dokončia podľa predpisov účinných do 16. júla 2022.

18.2. Podľa § 57 ods. 1 až 4 ZKR, (1) právne úkony týkajúce sa majetku dlžníka sú v konkurze voči veriteľom dlžníka neúčinné, ak im správca alebo veriteľ prihlásenej pohľadávky podľa tohto zákona odporuje. Veriteľ môže odporovať právnomu úkonu týkajúcejmu sa majetku dlžníka, len ak správca v primerane lehote jeho podnetu na odporovanie nevyhovel. (2) Právo odporovať právnomu úkonu zanikne, ak sa neuplatní u povinnej osoby alebo na súde do jedného roka od vyhlásenia konkurzu; právo odporovať právnomu úkonu sa považuje za uplatnené u povinnej osoby, len ak povinná osoba toto právo písomne uznala. (3) Odporovať podľa tohto zákona možno aj právnym úkonom, z ktorých nároky sú

už vykonateľné alebo uspokojené. (4) Odporovať podľa tohto zákona možno len tomu právnomu úkonu dlžníka, ktorý ukracuje uspokojenie prihlásenej pohľadávky niektorého z veriteľov dlžníka. V konkurze podľa § 107a ods. 1 platí prvá veta rovnako pre ukrátenie nárokov štátu z prepadnutia majetku.

18.3. Podľa § 59 ods. 1, 3, 4 ZKR, (1) zvýhodňujúcim právnym úkonom na účely tohto zákona je právny úkon, ktorým dlžník úplne alebo sčasti splnil peňažnú pohľadávku inak splatnú až vyhlásením konkurzu, zabezpečil svoj záväzok neskôr, ako záväzok vznikol, dohodol úpravu alebo nahradenie svojho záväzku vo svoj neprospech alebo inak neodôvodnene zvýhodnil svojho veriteľa oproti iným svojim veriteľom. (3) Zvýhodňujúcemu právnemu úkonu možno odporovať, ak spôsobil úpadok dlžníka alebo bol urobený počas úpadku dlžníka. Ak ide o konkurz podľa § 107a ods. 1 platí, že úpadok dlžníka spôsobil spáchanie trestného činu, za ktorý bol dlžníkovi uložený trest prepadnutia majetku. Ak ide o zvýhodňujúci právny úkon urobený v prospech osoby spriaznenej s dlžníkom, úpadok dlžníka v čase urobenia zvýhodňujúceho právneho úkonu sa predpokladá, ak sa nepreukáže opak. (4) Ak odsek 5 neustanovuje inak, odporovať možno len tým zvýhodňujúcim právnym úkonom, ktoré boli urobené počas jedného roka pred začatím konkurzného konania. Ak ide o zvýhodňujúci právny úkon urobený v prospech osoby spriaznenej s dlžníkom, možno odporovať tiež tým právnym úkonom dlžníka, ktoré boli urobené počas troch rokov pred začatím konkurzného konania.

18.4. Podľa § 62 ods. 1, 5 ZKR, (1) právo odporovať právnemu úkonu sa uplatňuje proti tomu, kto s dlžníkom odporovateľný právny úkon dohodol, v prospech koho dlžník odporovateľný právny úkon jednostranne urobil alebo kto z odporovateľného právneho úkonu dlžníka priamo nadobudol prospech. (5) Právo odporovať právnemu úkonu môže správca alebo veriteľ uplatniť priamo u povinnej osoby alebo žalobou na súde; rozhodnutie súdu o určení neúčinnosti právneho úkonu je účinné voči všetkým účastníkom konkurzného konania. Nároky z neúčinného právneho úkonu môže v prospech podstaty uplatniť správca alebo veriteľ, ktorý odporoval právnemu úkonu.

18.5. Podľa § 63 ods. 2 ZKR, ak ide o neúčinný právny úkon, ktorým dlžník splnil svoj peňažný záväzok, veriteľ je povinný vrátiť plnenie dlžníka do dotknutej podstaty. Ak veriteľ plnenie vráti, pohľadávka zaniknutá splnením sa obnoví v pôvodnom rozsahu. Nárok na uspokojenie obnovennej pohľadávky možno v konkurze uplatniť ako pohľadávku proti dotknutej podstate, avšak len v rozsahu, v akom by obnovená pohľadávka bola uspokojená, ak by sa uplatnila prihláškou.

18.6. Podľa § 9 ods. 1 písm. b) ZKR, spriaznenou osobou právnickej osoby sa na účely tohto zákona rozumie (b/) fyzická osoba alebo iná právnická osoba, ktorá má v právnickej osobe kvalifikovanú účasť.

18.7. Podľa § 9 ods. 3 ZKR, kvalifikovanou účasťou sa na účely tohto zákona rozumie priamy alebo nepriamy podiel predstavujúci aspoň 5 % na základnom imaní právnickej osoby alebo hlasovacích právach v právnickej osobe alebo možnosť uplatňovania vplyvu na riadení právnickej osoby, ktorý je porovnateľný s vplyvom zodpovedajúcim tomuto podielu; nepriamym podielom sa na účely tohto zákona rozumie podiel držaný sprostredkovane prostredníctvom právnických osôb, v ktorých má držiteľ nepriameho podielu kvalifikovanú účasť.

18.8. Podľa § 95 ods. 2 a 3 ZKR, (2) pohľadávky spojené so záväzkom podriadenosti podľa osobitného predpisu (ďalej len „podriadené pohľadávky“) sa v zistenom rozsahu uspokojia z výťažku zo spešazenia majetku tvoriaceho všeobecnú podstatu, ktorý vo všeobecnej podstate zvýšil po úplnom uspokojení iných nezabezpečených pohľadávok. Ak nie je možné uspokojiť podriadené pohľadávky v celom rozsahu, uspokojia sa pomerne podľa ich vzájomnej výšky. (3) Tak isto ako podriadená pohľadávka sa uspokojí tiež zmluvná pokuta a pohľadávka, ktorá patrí alebo patrila veriteľovi, ktorý je alebo kedykoľvek od vzniku pohľadávky bol spriaznený s úpadcom (ďalej len „spriaznené pohľadávky“); na prípadné zabezpečenie týchto pohľadávok zabezpečovacím právom sa v konkurze neprihliada. Toto ustanovenie sa nevzťahuje na pohľadávky zo zmlúv o záverečnom vyrovnaní ziskov a strát, ktoré sú zabezpečené alebo inak kryté dohodami o výmene kolaterálu podľa osobitného predpisu.

18.9. Podľa § 369 ods. 1 a 2 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka (inak aj len „Obchodný zákonník“ alebo „ObZ“), (1) ak je dlžník v omeškaní so splnením peňažného záväzku alebo jeho časti, vzniká veriteľovi, ktorý si splnil svoje zákonné a zmluvné povinnosti, právo požadovať z nezaplatenej sumy úroky z omeškania vo výške dohodnutej v zmluve, a to bez potreby osobitného upozornenia. (2)

Ak výška úrokov z omeškania nebola dohodnutá, dlžník je povinný platiť úroky z omeškania v sadzbe, ktorú ustanoví vláda Slovenskej republiky nariadením.

18.10. Podľa § 1 ods. 2 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 21/2013 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Obchodného zákonníka (ďalej len „nariadenie vlády č. 21/2013 Z. z.“), (2) namiesto úrokov z omeškania podľa sadzby určenej podľa odseku 1 môže veriteľ požadovať úroky z omeškania v sadzbe, ktorá sa rovná základnej úrokovej sadzbe Európskej centrálnej banky 1) platnej k prvému dňu omeškania zvýšenej o deväť percentuálnych bodov; takto určená sadzba úrokov z omeškania platí počas celej doby omeškania.

19. Úvodom tejto časti odôvodnenia súd zdôrazňuje, že v konaní je viazaný žalobou uplatneným nárokom, ktorý je tvorený nielen žalobným návrhom, ale aj rozhodujúcimi skutkovými tvrdeniami (judikát R 14/2021).

20. Žalobca sa ako správca úpadcu domáha určenia neúčinnosti právneho úkonu - Dohody o vzájomnom zápočte pohľadávok a záväzkov č. 20ZP0005, uzavretej dňa 30.11.2020, medzi úpadcom a žalovaným, ktorej uzavretie súd skutkovo ustálil na základe nesporných skutkových tvrdení i uvedeného vykonaného dokazovania.

21. Táto dohoda je podľa obsahu (bod 14. odôvodnenia) dohodou o započítaní, ktorú uzatvorili dvaja podnikatelia (dve obchodné spoločnosti - úpadca a žalovaný) a ktorá je tak obchodnoprávnym úkonom - dohodou o započítaní pohľadávok, ktorá je upravená čiastočne v Obchodnom zákonníku (§ 358 a nasl.) a na ktorú sa v rozsahu, v ktorom ju neupravuje Obchodný zákonník, spravuje Občianskym zákonníkom (§ 580 a nasl.).

22. Významnou skutočnosťou v prejednávanej veci, majúcou podstatný vplyv aj na právne posúdenie dôvodnosti žaloby je, že žalovaný bol od 29.10.2013 až do súčasnosti, t. j. aj v čase uzavretia dohody o započítaní pohľadávok (30.11.2020) jediným spoločníkom úpadcu, ktorého podiel na základnom imaní úpadcu tvorí 100 % (na základnom imaní úpadcu vo výške 5.000,- eur sa žalovaný podieľa svojim v celom rozsahu splateným vkladom vo výške 5.000,- eur) (bod 13. odôvodnenia).

23. Keďže žalovaný je právnickou osobou ktorá mala v čase uzavretia dohody o započítaní pohľadávok a aj nepretržite od 29.10.2013 má 100% podiel na základnom imaní úpadcu, má žalovaný v úpadcovi podľa § 9 ods. 3 ZKR kvalifikovanú účasť. Keďže žalovaný mal v čase uzavretia dohody o započítaní pohľadávok a aj nepretržite od 29.10.2013 má v úpadcovi kvalifikovanú účasť, je žalovaný podľa § 9 ods. 1 písm. b) ZKR spriaznenou osobou úpadcu.

24. Dohoda o započítaní pohľadávok uzavretá dňa 29.10.2013 medzi úpadcom a žalovaným je tak právnym úkonom uzavretým medzi spriaznenými osobami. Pohľadávka žalovaného by z tohto dôvodu mohla byť v konkurze uspokojená podľa § 95 ods. 2 ZKR len ako podriadená pohľadávka až po úplnom uspokojení iných nezabezpečených pohľadávok ostatných veriteľov, keďže sa jednalo o pohľadávku veriteľa, ktorý je spriaznený s úpadcom podľa § 95 ods. 3 v spojení s § 9 ods. 1 písm. b), ods. 3 ZKR.

25. Z ustáleného skutkového stavu pritom súčasne vyplýva (body 15. až 16. odôvodnenia), že v čase uzavretia dohody o započítaní pohľadávok, voči ktorej žalobca uplatnil odporovacie právo, mal úpadca aj iných veriteľov, ktorých už v čase uzavretia dohody splatné nezabezpečené pohľadávky úpadca ani čiastočne neuspokojil a ktoré si veritelia prihlásili do konkurzu vedeného na majetok úpadcu.

26. Najvyšší súd Slovenskej republiky (NS SR) ako najvyššia súdna autorita všeobecného súdnictva sa vo svojej aktuálnej súdnej praxi opakovane zaoberal za totožného skutkového stavu, o aký ide aj v prejednávanej veci (uvedený vyššie), či je dohoda o započítaní pohľadávok uzavretá medzi úpadcom a spriazneným veriteľom zväčšujúcim právnym úkonom. Súd, vychádzajúc z tejto súdnej praxe NS SR tvorenej rozsudkom sp. zn. 3Obdo/31/2020 z 25.11.2020, publikovaným ako judikát R 75/2021, na ktorý nadviazal rozsudok sp. zn. 3Obdo/64/2020 z 27.01.2021, nezistiac žiadny legitímny dôvod na pristúpenie k judikátornému odklonu od tejto ustálenej súdnej praxe, podľa § 220 ods. 2 CSP na túto súdnu prax odkazuje, pričom osobitne z nej poukazuje na nasledovné právne závery, relevantné aj v prejednávanej veci:

26.1. Zvýhodnenie veriteľa spočíva v tom, že mu dlžník, ktorý nie je schopný plniť svoje splatné záväzky, plní spôsobom nezodpovedajúcim zásade pomerného uspokojenia na úkor ostatných veriteľov. Majetok dlžníka sa teda použije na uspokojenie veriteľov v rozpore so zásadou pomernosti a rovnomernosti, odvíjajúcich sa od ustanovení zákona o konkurze a reštrukturalizácii. Zvýhodnený veriteľ dostáva sice len to, čo by mu inak právom patrilo, ale pretože dlžník nie je schopný uspokojiť všetkých veriteľov, plným uspokojením jedného veriteľa ukracuje ostatných veriteľov.

26.2. Ak úpadca, ktorý nie je schopný plniť svoje splatné záväzky, nedisponuje dostatočným majetkom na ich úplné uspokojenie, je povinný uspokojovať svojich veriteľov pomerne. Je neprípustné, aby dlžník uprednostnil úplné uspokojenie jedného veriteľa a ostatných veriteľov neuspokojil vôbec. Pokiaľ tak dlžník postupuje, zvýhodní tým jedného veriteľa na úkor ostatných veriteľov, ktorí ostanú takýmto konaním dlžníka ukrátení. V tejto súvislosti je právne irelevantné, že dlžník, ktorý nebol schopný splniť všetky svoje splatné záväzky, svojim úkonom plnil to, na čo by mal ten - ktorý (zvýhodnený) veriteľ právny nárok, keďže povinnosťou dlžníka bolo prihliadať na záujem všetkých svojich veriteľov, a to bez ohľadu na to, či voči nemu bolo alebo nebolo začaté konkurzné konanie.

26.3. Ak úpadca uprednostní spriazneného veriteľa pred ostatnými veriteľmi a napadnutou dohodou o započítaní pohľadávok došlo k zániku jeho záväzku voči spriaznenému veriteľovi v celom rozsahu a zároveň k zániku záväzku spriazneného veriteľa voči úpadcovi [z dlhu spriazneného veriteľa voči úpadcovi pritom mohlo byť poskytnuté ostatným veriteľom úpadcu aspoň čiastočné (pomerné) plnenie], je spriaznený veriteľ v dôsledku napadnutého právneho úkonu úpadcu uspokojený v celom rozsahu na rozdiel od ostatných veriteľov úpadcu, ktorí sú odkázaní na neisté budúce uspokojenie v konkurze (ktoré však nebude v celom rozsahu, ako tomu bolo v prípade spriazneného veriteľa). Ak je úpadca v čase uzavretia napadnutej dohody v úpadku, spriaznený veriteľ sa nemôže s úspechom odvolávať na to, že sa jednalo o štandardný právny úkon a že došlo k jeho uspokojeniu v rozsahu, na aký mal zo zmluvy nárok, keďže povinnosťou úpadcu bolo pristupovať k všetkým svojim veriteľom rovnako a všetky svoje záväzky plniť v súlade so zásadou pomerného uspokojovania.

26.4. NS SR v uvedenej súdnej praxi na základe tohto vyvodil, že zvýhodňujúcim právnym úkonom podľa § 59 ZKR je aj dohoda o vzájomnom započítaní pohľadávok uzatvorená medzi úpadcom a ním spriazneným veriteľom, keďže ňou v rozpore so zásadou pomerného uspokojovania veriteľov dochádza k zániku pohľadávky spriazneného veriteľa započítaním protipohľadávky úpadcu, z hodnoty ktorej by inak prichádzalo do úvahy pomerné uspokojenie nezabezpečených pohľadávok veriteľov úpadcu pred možnosťou uspokojenia podriadenej pohľadávky spriazneného veriteľa (§ 95 ods. 2 ZKR). Tento právny názor NS SR bol v podstatnom publikovaný aj ako právna veta judikátu R 75/2021.

27. Z právnej úpravy inštitútu odporovateľnosti právnych úkonov v konkurze vyplývajú celkovo tri základné podmienky pre uplatnenie odporovacej žaloby založenej na skutkovej podstate zvýhodňujúceho právneho úkonu, ktorá skutková podstata je primárne upravená v § 59 ZKR. Týmto podmienkami je (i/) zvýhodnenie veriteľa oproti ostatným veriteľom, (ii/) [a.] príčinná súvislosť medzi právnym úkonom dlžníka a vzniknutým úpadkom alebo [b.] vykonanie právneho úkonu už počas existencie úpadku a (iii/) ukrátenie uspokojenia pohľadávky veriteľa (§ 57 ods. 4 ZKR).

28. Ako vyplýva z už vyššie uvedeného právneho posúdenia, vychádzajúceho zo súdnej praxe NS SR, splnenie dvoch z týchto troch podmienok bolo v prejednávanej veci už zistené, keďže odporovateľným právnym úkonom - dohodou o vzájomnom započítaní pohľadávok došlo k zvýhodneniu veriteľa - žalovaného oproti ostatným veriteľom (podmienka sub i/) a rovnako tak došlo k ukráteniu uspokojenia nezabezpečených pohľadávok ostatných veriteľov úpadcu (podmienka sub iii/).

29. Z už uvedeného taktiež aj vyplýva aj nerelevantnosť procesnej obrany žalovaného založenej na tom, že odporovateľný právny úkon bol uzavretý ako výsledok bežného obchodného jednanja, za podmienok obvyklých v obchodnom styku a úpadca zaň obdržal protiplnenie.

30. Čo sa týka splnenia poslednej podmienky odporovania zvýhodňujúcemu právnemu úkonu (podmienka sub ii/) - teda existencii príčinnej súvislosti medzi právnym úkonom dlžníka a vzniknutým úpadkom alebo vykonanie právneho úkonu už počas existencie úpadku, súd k nej uvádza nasledovné.

31. Keďže dohoda o vzájomnom započítaní pohľadávok bola uzavretá medzi úpadcom a žalovaným, ktorý je spriaznenou osobou úpadcu, v prejednávanej veci sa uplatňuje podľa § 59 ods. 3 vety poslednej ZKR vyvrátiteľná právna domnienka, že odporovateľný právny úkon bol urobený v čase úpadku úpadcu, v dôsledku čoho v prípade, ak žalovaný ako spriaznená osoba úpadcu neunesie dôkazné bremeno o opaku, dochádza k naplneniu aj poslednej z uvedených základných podmienok odporovania zvýhodňujúcemu právnomu úkonu, a to vykonaniu právneho úkonu už počas existencie úpadku.

32. Súd konštatuje, že žalovaný toto dôkazné bremeno v konaní neunesol, pričom však navyiac neunesol v tomto smere ani len bremeno tvrdenia.

33. Z listinného dôkazu vykonaného na návrh žalovaného - účtovnej závierky úpadcu zostavenej k 31.12.2020, vyplýva len to, že úpadca bol k 31.12.2020 v úpadku vo forme predĺženia podľa § 3 ods. 3 ZKR, keďže hodnota jeho záväzkov presahovala hodnotu jeho majetku, pričom súd skutkovo na podklade ostatných listinných dôkazov ustálil, že mal (aj) k tomuto dňu viac ako jedného veriteľa (ktorí si navyiac aj prihlásili svoje nezabezpečené pohľadávky do konkurzu vedeného na majetok úpadcu). Z tohto listinného dôkazu nevyplýva nič, čo by vyvracalo právnu domnienku podľa § 59 ods. 3 vety poslednej ZKR o tom, že žalovaný odporovateľný právny úkon urobený medzi úpadcom a žalovaným 30.11.2020, bol urobený v čase úpadku dlžníka.

34. Žalovaný s výnimkou tohto dôkazu, ktorý predložil súdu, navrhol vykonať súkromné znalecké dokazovanie alebo dokazovanie odborným vyjadrením, avšak ich predmetom malo byť či bol úpadca v úpadku v čase uzavretia dohody o vzájomnom započítaní pohľadávky. K uvedenému súd uvádza, že to, či bol úpadca v úpadku v čase uzavretia dohody o vzájomnom započítaní je otázkou právnou, nie otázkou skutkovou, z ktorého dôvodu takýto predmet prípadného navrhovaného znaleckého dokazovania alebo odborného vyjadrenia je neprípustný, keďže predmetom dokazovania môžu byť len skutkové a nie právne otázky (Števec, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2022, § 207).

35. Úpadok dlžníka totiž zákon o konkurze a reštrukturalizácii vymedzuje v § 3 ods. 1 dvomi alternatívami, podľa ktorých je dlžník v úpadku ak je (a/) platobne neschopný alebo (b/) predĺžený. Kedy je dlžník, ktorý je právnickou osobou, platobne neschopný následne vymedzuje zákon o konkurze a reštrukturalizácii v § 3 ods. 2 a kedy je predĺžený v § 3 ods. 3. Práve v týchto ustanoveniach, ktoré vymedzujú, kedy je dlžník - právnická osoba platobne neschopný alebo predĺžený definujú skutkové okolnosti, ktoré sú významné pre ustálenie právnej otázky, či je dlžník platobne neschopný a predĺžený a od toho odvíjajúcej sa právnej otázky, či je dlžník v úpadku, ktoré sú spôsobilé byť ako skutkové okolnosti aj predmetom dokazovania. Žalovaný však žiadny takýto dôkaz, zameraný na skutkové zistenia relevantné z hľadiska posúdenia právnej otázky, či žalovaný je platobne neschopný alebo predĺžený, a teda aj v úpadku (§ 3 ods. 1 až 3 ZKR) vykonať nenavrhol a ani neuviedol v tomto smere žiadne relevantné skutkové tvrdenia, keď ani len netvrdil napr. že by úpadca bol schopný plniť 90 dní po lehote splatnosti svoje peňažné záväzky (či už všetky alebo všetky s výnimkou jedného) veriteľom (či už všetkým alebo všetkým s výnimkou jedného), v prípade preukázania ktorých skutkových tvrdení by nebolo možné prijať právny záver o tom, že úpadca nebol platobne neschopný. Obdobne substancovane netvrdil, že by nemal úpadca viac ako jedného veriteľa a že hodnota jeho majetku presahuje hodnotu záväzkov, v prípade preukázania ktorých skutkových tvrdení by nebolo možné prijať právny záver o tom, že úpadca nebol predĺžený. Iba v prípade substancovaných skutkových tvrdení v tomto smere a ich následného dokázania by bolo možné vyvrátiť vyvrátiteľnú právnu domnienku o tom, že úpadca bol v čase uzavretia odporovateľného právneho úkonu v úpadku.

36. Keďže žalovaný z dôvodov už uvedených nielenže neunesol dôkazné bremeno, ale ani len bremeno tvrdenia, nebola v konaní vyvrátená právna domnienka podľa § 59 ods. 3 vety poslednej ZKR o tom, že odporovateľný právny úkon bol urobený v čase úpadku dlžníka. Preto sa táto právna domnienka v prejednávanej veci uplatňuje, v dôsledku čoho je splnená aj posledná tretia základná podmienka odporovania zvýhodňujúcemu právnomu úkonu v alternatíve spočívajúcej v tom, že odporovateľný právny úkon bol urobený počas úpadku úpadcu.

37. Ďalej sa súd zaoberal ostatnými podmienkami odporovania zvýhodňujúceho právneho úkonu, pričom dospel k záveru, že aj tieto sú v prejednávanej veci splnené. Žalobcom je správca úpadcu, čím je daná

jeho aktívna vecná legitímácia (§ 57 ods. 1 ZKR) a uplatnil ho voči žalovanému ako subjektu, ktorý s úpadcom odporovateľný právny úkon urobil, čím je daná jeho pasívna vecná legitímácia (§ 62 ods. 1 ZKR). Žalobca odporovacie právo uplatnil podaním žaloby na súde (§ 62 ods. 5 ZKR) v hmotnoprávnej lehote 1 roka od vyhlásenia konkurzu, keď konkurz na majetok úpadcu bol vyhlásený dňa 14.08.2021 a žaloba bola súdu doručená dňa 11.05.2022 (§ 57 ods. 2 ZKR) a odporovateľný právny úkon bol urobený aj v hmotnoprávnej lehote 3 rokov pred začatím konkurzného konania, keď toto bolo začaté dňa 08.06.2021 a k odporovateľnému právnomu úkonu došlo 30.11.2020 (§ 59 ods. 4 veta posledná ZKR).

38. V prejednávanej veci sú tým splnené všetky podmienky odporovateľnosti žalovaného právneho úkonu a teda na vyhovieť žalobe o určenie neúčinnosti odporovateľného právneho úkonu ako následku uplatnenia odporovacieho práva žalobcom.

39. Zákon o konkurze a reštrukturalizácii v § 63 ods. 2 vete prvej ZKR spája s predmetným neúčinným právnym úkonom - dohodou o započítaní vzájomných pohľadávok, ktorým úpadca splnil svoj peňažný záväzok voči žalovanému, hmotnoprávny následok spočívajúci v povinnosti žalovaného veriteľa vrátiť dané plnenie úpadcu, v danej veci v nominálnej výške vzájomne započítaných pohľadávok medzi úpadcom a žalovaným predmetnou dohodou o započítaní vzájomných pohľadávok, t. j. 141.065,62 eura do dotknutej (v prejednávanej veci všeobecnej) podstaty úpadcu. Tento hmotnoprávny následok je priamo spojený s určením neúčinnosti odporovateľného právneho úkonu (k tomu v podrobnostiach aj bod 7.3. odôvodnenia).

40. Žalobca si žalobou uplatnil aj nárok na príslušenstvo - úrok z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 141.065,62 eura odo dňa nasledujúceho po doručení žaloby žalovanému (ku ktorému doručeniu došlo 12.07.2022) do zaplatenia.

41. V prípade určenia neúčinnosti odporovateľného právneho úkonu má táto právna skutočnosť účinky ex tunc - teda od počiatku dôvodne uplatneného odporovacieho práva (Dolný, J.: Odporovateľnosť právnych úkonov v konkurznom práve, kapitola 12.), z čoho súčasne vyplýva, že rozsudok súdu, ktorým určuje neúčinnosť odporovateľného právneho úkonu má len deklaratórne účinky.

42. V prejednávanej veci si žalobca uplatnil odporovacie právo žalobou na súde, ktorej doručenie žalovanému nemalo len procesnoprávne účinky, ale aj hmotnoprávne účinky spočívajúce v tom, že doručenie žaloby žalovanému bolo u žalovaného uplatnené odporovacie právo s právnym následkom vzniku hmotnoprávnej povinnosti v dôsledku uplatnenia tohto odporovacieho práva vydať žalobcovi do dotknutej podstaty podľa § 63 ods. 2 ZKR plnenie spočívajúce v hodnote dohodou vzájomne započítaných pohľadávok, ktorou došlo k splneniu peňažného záväzku úpadcu voči žalovanému ako veriteľovi. Ďalším dňom (t. j. dňom po doručení žaloby) sa žalovaný dostal so splnením peňažnej povinnosti vrátiť plnenie do dotknutej podstaty do omeškania. Vychádzajúc z uvedeného, žalobca si dôvodne uplatnil v žalobe aj nárok na príslušenstvo pohľadávky stanovenej v § 63 ods. 2 ZKR, a to na zaplatenie úroku z omeškania. Keďže medzi úpadcom a žalovaným bola uzavretá dohoda o vzájomnom započítaní pohľadávky ako medzi podnikateľmi a týkala sa ich podnikateľskej činnosti, výška úroku z omeškania sa určuje podľa predpisov obchodného práva, a to vychádzajúc zo žalobcom uplatneného nároku, podľa § 369 ods. 2 v nadväznosti na § 369 ods. 1 Obchodného zákonníka v spojení s § 1 ods. 2 nariadenia vlády č. 21/2013 Z. z. vo výške 9 % ročne zo sumy s ktorej vrátením do dotknutej podstaty je žalovaný v omeškaní, a to za dobu omeškania (t. j. od 13.07.2022).

43. Žaloba žalobcu je preto aj čo do uplatneného príslušenstva pohľadávky dôvodná.

44. Vo vzťahu k uplatnenému príslušenstvu pohľadávky - úroku z omeškania súd dopĺňa, že keďže tvorí príslušenstvo pohľadávky podľa § 63 ods. 2 ZKR, t. j. pohľadávky, ktorá sa plní do dotknutej (v danej veci všeobecnej) podstaty úpadcu, aj toto príslušenstvo je potrebné plniť do dotknutej podstaty, keďže príslušenstvo sleduje osud istiny. V tomto smere súd čiastočne zmenil formuláciu žalobného návrhu, ktorá zmena je, vychádzajúc aj zo súdnej praxe prípustná (napr. rozsudok NS SR sp. zn. 3Cdo/219/2007 z 30.07.2008), keďže Civilný sporový poriadok (tak ako ani Občiansky súdny poriadok) nevyžaduje, aby žalobca po stránke formálnej do najmenších podrobností formuloval návrh budúceho výroku súdneho rozhodnutia a je postačujúce, ak žalobca v žalobe vyjadrí podstatu (zmysel) toho, čoho sa v konaní na základe opísaného skutkového stavu domáha. Petit žaloby, tak ako žalobca formuluje v podanej žalobe alebo neskôr v priebehu konania, je súd povinný posudzovať čisto z hľadiska obsahového (t. j. či je v

žalobe dostatočne presne, určito a zrozumiteľne vyjadrené, čo žalobca žiada). Súd do výroku svojho rozhodnutia nemusí prevziať doslovne žalobcom naformulovaný petit žaloby, môže v ňom vykonať také zásahy, ktoré zachovávajú podstatu petitu a nemenia jeho zmysel.

45. V prejednávanej veci žalobca v žalobnom návrhu dostatočne presne, určito a zrozumiteľne vyjadril, že žiada zaplatiť aj úrok z omeškania vo vzťahu k uplatnenej istine peňažnej pohľadávky vyplývajúcej žalobcovi z § 63 ods. 2 ZKR, ktorá sa platí do dotknutej podstaty úpadcu, z ktorého dôvodu vykonal v danej časti vo vzťahu k žalobnému návrhu zásah, ktorý však zachováva podstatu petitu a nemení jeho zmysel.

46. V nadväznosti na uvedený záver súdu o tom, že žalobou odporovateľný právny úkon úpadcu so žalovaným je zvýhodňujúcim právnym úkonom, súd ho už neposudzoval z hľadiska skutkovej podstaty ukracujúceho právneho úkonu podľa § 60 ZKR, keďže skutková podstata odporovateľných právnych úkonov v konkurznom práve založená na ukracujúcich právnych úkonov je tzv. zbytkovou skutkovou podstatou, keďže podľa tejto skutkovej podstaty možno odporovať právnemu úkonu vtedy, ak ho nemožno podradiť pod inú skutkovú podstatu odporovateľných právnych úkonov (t. j. napr. ako zvýhodňujúci právny úkon) (obdobne aj doktrína - Dolný, J.: Odporovateľnosť právnych úkonov v konkurznom práve, kapitola 7.).

47. Procesná obrana žalovaného, že nemohol rozpoznať úmysel úpadcu ukrátiť iných veriteľov, keďže pri uzatváraní odporovateľného právneho úkonu úpadca nebol v konkurznom konaní a jeho finančná situácia nenasvedčovala tomu, že toto konanie bude začaté, je v prejednávanej veci nerelevantná, keďže vedomosť veriteľa o úmysle dlžníka ukrátiť svojich veriteľov je základnou podmienkou skutkovej podstaty ukracujúcich právnych úkonov, no pri zvýhodňujúcich právnych úkonoch nemá danosť či absencia tejto vedomosti akýkoľvek právny význam, keďže nie je podmienkou skutkovej podstaty zvýhodňujúcich právnych úkonov.

48. Súd z uvedených dôvodov týmto rozsudkom (v I. a II. výroku) žalobe vyhovel, teda v I. výroku podľa § 57 a nasl. (osobitne § 59) ZKR určil neúčinnosť odporovateľného zvýhodňujúceho právneho úkonu úpadcu urobeného s dlžníkom, v II. výroku podľa § 63 ods. 2 ZKR uložil žalovanému vrátiť plnenie dlžníka vo výške 141.065,62 eura do dotknutej (všeobecnej) podstaty a zaplatiť úrok z omeškania podľa § 369 ods. 2 v nadväznosti na § 369 ods. 1 Obchodného zákonníka v spojení s § 1 ods. 2 nariadenia vlády č. 21/2013 Z. z. vo výške 9 % ročne zo sumy s ktorej vrátením do dotknutej podstaty je žalovaný v omeškaní (141.065,62 eura), a to za dobu omeškania (t. j. od 13.07.2022 do zaplatenia).

IV. Trovy konania

49. Podľa § 262 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (inak aj len „Civilný sporový poriadok“ alebo „CSP“), o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

50. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

51. Keďže sa týmto rozsudkom konanie končí, súd rozhodoval podľa § 262 ods. 1 CSP v tomto rozhodnutí aj o nároku na náhradu trov konania.

52. Vzhľadom na to, že v prejednávanej veci bol v plnom rozsahu úspešný žalobca proti žalovanému (keď žalobe žalobcu proti žalovanému bolo týmto rozsudkom v celom rozsahu vyhovené), žalobca má podľa § 262 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 CSP voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

53. Súd preto v III. výroku tohto rozsudku (majúcim povahu uznesenia) podľa § 262 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 CSP priznal žalobcovi voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

54. O výške náhrady trov konania rozhodne podľa § 262 ods. 2 CSP súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník (§ 6 ods. 1 písm. a/ zákona č. 549/2003 Z. z. o súdnych úradníkoch).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie (§ 355 ods. 1 CSP).

Odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na Okresnom súde Nitra ako súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorými sú uvedenie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpisu a spisovej značky tohto konania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).